

Protokół

12. posiedzenia 2. sesji VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. lutego 1897 r.

Początek o godz. 10. min. 35. przed południem.	Wydziałowi krajowemu L. s: 2383, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2399, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2643.
Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni	Komisji szkolnej L s: 2384, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2644.
Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Mieczysław, Urbański.	Komisji gminnej L. s: 2385, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576,
Obecných posłów 117.	
Ze strony Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.	
Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.	
Marszałek oznajmia, iż protokół dziesiątego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół jedenastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.	
Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 9. lut. 1897, które przydzielono następującym komisjom:	
Komisji petycyjnej L. s: 2375, 2377, 2397.	
Komisji drogowej L. s: 2376, 2378, 2380.	
Komisji gospodarstwa kraj. L. s: 2379, 2381, 2382.	

2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583,
2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590,
2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597,
2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604,
2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611,
2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618,
2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625,
2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632,
2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639
2640.

Komisji administracyjnej L. s: 2386.

Komisji sanitarnej L. s: 2387.

Komisji przemysłowej L. s: 2398.

Po odczytaniu petycji L. s: 2643, — gmin i obszarów dworskich: Walksmund, Ostrowsko, Łopuszna, Harkłowa, Knurów i Dembno w sprawie ubezpieczenia brzegów rzeki Dunajca przemawiał p. Czarowski — Golejowski.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Osuchowskiego w sprawie budowy kolei Ustrzyki-Wołosate z odnogą do Turki.

Przemawia p. Osuchowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji kolejowej:

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego, jako komisji, w przedmiocie petycji gminy m. Śniatyna o zezwolenie na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia obowiązująca w Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim o zezwolenia gminie miasta Śniatyna na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem krakowskim rozporządzam:

Art. I.

Gminie miasta Śniatyna dozwala się pobierać od roku 1897. do końca r. 1910. włącznie opłatę gminną od poniżej wyszczególnionych napojów w obręb gminy sprowadzanych, albo też i w niej wyrabianych i w jej obrębie zużywanych według następującej taryfy:

1) od jednego litra wódki, okowity, spirytusu, likierów, araku, rumu, rosolisu, śliwowicy, koniaku i ponczowej esencji 5½ ct, w. a.

2) od jednego hektolitra piwa 50 ct. wa.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje do art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Śniatyna.

Art. IV.

Ta opłata cięży tylko na konsumpcji w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których ona wolną jest po myśli §. 6. ustawy z 20 czerwca 1888 Nr. 95. Dz. u. kr. od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienie co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie niniejszej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższego projektu *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwalwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie zakupu realności w Czortkowie na pomieszczenie posterunku c. k. żandarmeryi.

Sprawozdawca p. Zajączkowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Kontrakt kupna i sprzedaży z daty 14. lipca 1896 między małżonkami Janem i Heleną Sakowiczami, jako sprzedającymi z jednej, a Wydziałem krajowym imieniem funduszu krajowego, jako kupującym z drugiej strony, względem nabycia realności pod Nr. 384 w Czortkowie, Wyk. hyp. 2217 objętej, zawarty, zatwierdza się.

2. W rubrykę IX budżetu krajowego na rok 1897 pod poz. 138 a) wstawia się na nabycie powyższej realności, nadzwyczajny kredyt w kwocie 7145 zł.

3. W rubryce XIII. dochodów wstawia się dochód z powyższej realności w kwocie 500 zł. w. a.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie regulacji górnego Dniestru.

Sprawozdawca p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I Sejm uchwała załączony projekt ustawy o regulacji górnego Dniestru z dopływami.

II. Sejm przyznaje na rok 1897 tytułem pierwszej raty 40% zasiłku krajowego na regulację górnego Dniestru z dopływami dotację w kwocie 20.000 zł.

Powyższemi uchwałami załatwione są petycje L. 83/5 i 943/791.

U s t a w a

z dnia o regulacji górnego Dniestru z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje:

§. 1.

Regulacja rzeki Dniestru od Kornalowie do Rozwadowa z dopływami Strwiążem, Tyśmienica i Wereszyca ma być wykonaną jako przedsiębiorstwo krajowe.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z r. 1896, preliminujący koszta budowy na 4,600.000 zł. w. a. Wydział krajowy jest jednak upoważnionym do poczynienia zmian w tym projekcie, w porozumieniu z administracją Państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta regulacji włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Fundusz regulacyjny ma być utworzonym:

a) z datku funduszu krajowego w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów :

b) z datku państwowej dotacji budowlı wodnych z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości czterdziestu procent preliminowanych kosztów ;

c) z datku państwowego funduszu melioracyjnego w myśl §. 6 ustępu 1. i §. 4. ustępu 1. ustawy z d. 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116 i zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia w wysokości dwudziestu procent preliminowanych kosztów. Datki konkurencyjne, do których będą pociągnięci właściciele graniczących nieruchomości lub sąsiednich zakładów wodnych w myśl §. 51. ustawy wodnej z dn 14. marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38. służyć mają na częściowe pokrycie 40. procentowego datku funduszu krajowego, jednakże w myśl §. 4. ustępu 1. ustawy z dnia 30. czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. suma tych datków konkurencyjnych nie może przekroczyć 30 procent kosztów budowy.

§. 4.

Wysokość i terminu płatności corocznych rat datków kraju i państwa oznaczy Wydział krajowy wspólnie z administracją państwa.

§. 5.

Wykonanie regulacji, zarówno jak i zarząd funduszu regulacyjnego, obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsięwzięcia oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z administracją państwa, której przyznanym zostaje wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsięwzięcia.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania rządowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsięwzięcia określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z administracją państwa.

§. 6.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie :

1. Z kwoty osiągniętej ze sprzedaży uzyskanych przez regulację gruntów jako kapitału zakładowego ;

2. z odsetek tej kwoty, jakie narosną w czasie budowy ;

3. z dochodu uzyskanego ze sprzedaży wiklin.

Dalsze postanowienia co do pokrycia kosztów utrzymania administracji funduszu konserwacyjnego i innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego po skończeniu budowy.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański wnosi przyjęcie powyższego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższego projektu *en bloc* poczem, w oddzielnem głosowaniu przyjmuje cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu.

Izba uchwała w końcu drugi punkt wniosku komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca oznajmia, iż petycje L. 83 i 943 załatwione zostaną osobnem sprawozdaniem komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Mycielskiego

w sprawie budynku dla studyum rolniczego przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Sprawozdawca p. Gorayski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby kosztem Państwa zbudował stosowny budynek na umieszczenie Studyum rolniczego przy Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, na razie zaś nabył od gminy miasta Krakowa ofiarowaną pod ten budynek parcelę gruntu, położoną w bliskości Uniwersytetu.

Przemawia członek Sejmu p. Krentz.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gdszpodarstwa krajowego o krajowych wolnych składach publicznych dla zboża, spiritusu i towarów we Lwowie i w Krakowie.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego do wiadomości

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by po wypełnieniu obecnie zaciągniętych zobowiązań względem stron, zarządził zwinięcie w całości publicznych składów, połączonych z wolnym składem we Lwowie.

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do sprzedania w całości, lub w części realności, położonych we Lwowie pod l. k. 560²/₄ i 845²/₅, zajętych pod krajowy publiczny skład, połączony ze składem wolnym, a własność kraju stanowiących, sko-

ro sprzedaż będzie mogła być dokonaną w sposób, o ile możności najkorzystniejszy dla funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej w przedmiocie unormowania stosunków prawnych szpitali prowincjonalnych.

Sprawozdawca p. Olpiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje przedewszystkiem omyłkę druku, zaszłą w projekcie ustawy. Mianowicie w §. 2. wierszu czwartym i piątym od dołu zamiast:

„władze autonomiczne uznają“ ma być „Wydział krajowy uzna“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączoną ustawę, zarządzającą prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych w naszym kraju.

U s t a w a,

urządzająca prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych, obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskiem, rozporządzam co następuje:

§. 1. Szpitale, uznane dotychczas za zakłady dowszechne i publiczne, zatrzymują ten swój prawny charakter i nadal.

§. 2. W przyszłości może być prawny charakter: „powszechności i publiczności“, przyznany szpitalowi tylko ustawą krajową. Charakter ten może uzyskać szpital, jeżeli założyciel (powiat, gmina, korporacya, osoba fizyczna lub moralna) odstąpi aktem fundacyjnym na własność szpitalowi budynek wraz z całym urządzeniem wewnętrznym i zabezpieczy całkowite utrzymanie szpitala w pierwszym półroczu tudzież jeżeli Wydział krajowy uzna potrzebę szpi-

tala we wskazanej miejscowości a c. k. Namiestnictwo orzeknie, że budynek i urządzenie szpitala odpowiadają wymogom sanitarno-policyjnym.

§. 3. Prawo powszechności i publiczności może być szpitalowi odjęte tylko ustawą krajową. Prowizorycznie aż do wydania ustawy może to uczynić Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§. 4. Tak zwykle jak i nadzwyczajne potrzeby (§. 15.) tych publicznych i powszechnych szpitali, które Sejm za zakłady krajowe uznał, lub w przyszłości za takie uzna, pokrywane będą przede wszystkim z własnych dochodów lub właściwych funduszków tych szpitali. O ile źródła te okażą się niewystarczającymi, pokrywa te potrzeby fundusz krajowy; wszystkie zaś inne publiczne i powszechne szpitale mają się utrzymać samoistnie z własnych dochodów mianowicie z dochodów własnego majątku, z zapisów, zobowiązań, dobrowolnych datków i ze zwrotów kosztów leczenia.

§. 5. Zadaniem szpitali powszechnych i publicznych jest: leczyć i pielęgnować chorych przez czas trwania choroby bez względu na ich przynależność i wyznanie.

§. 6. Dokąd warunki higieny szpitalnej i względy sanitarno-policyjne na to zezwalają, ma być do szpitala powszechnego i publicznego przyjęty każdy chory, u którego lekarz zakładu pod własną odpowiedzialnością potrzebę leczenia w szpitalu stwierdzi.

Nie mogą być przyjęte kaleki i osoby dotknięte chorobą nieuleczalną, jeżeli ich choroba nieprzedstawia przemijającego pogorszenia lub powikłania, wymagającego leczenia w szpitalu, lub objawów, bezpośrednio życiu zagrażających.

Podejrzani o chorobę umysłową mogą być chwilowo przyjęci na obserwację dla skonstatowania choroby umysłowej. Do zakładu położnic mają być przyjmowane bezwarunkowo: rodzące i ciężarne, znajdujące się w nieprawidłowych warunkach ciąży, wymagających opieki lekarskiej, nie mniej ciężarne w ostatnich tygodniach przed spodziewanym porodem, w innych zaś szpita-

lach przyjmowane będą rodzące tylko wówczas, jeżeli dla odbycia położu innego przytulku nie mają.

Osoby, dotknięte tą ostrą chorobą zakaźną, mają być przyjmowane dopóty, dopóki władza polityczna ze stanowiska sanitarno-policyjnego uzna to za dopuszczalne, a to ze względu na chorych, umieszczonych w szpitalu, jakoteż na rozszerzenie się choroby zakaźnej poza szpitalem i ze względu na osobne zarządzenia, jakie na zasadzie postanowień §. 4. lit. a. ust. państw. z 30. kwietnia 1870. Dz. p. p. Nr. 68., okażą się potrzebnymi. Chorzy tacy winni być umieszczeni w oddzielnych ubikacjach, urządzonych dla odosobnienia chorych.

§. 7. Szpital powszechny i publiczny jest obowiązany dostarczyć przyjętemu do zakładu choremu pomocy lekarskiej i potrzebnej opieki, leków, przyrządów, wikt, bielizny i łożka z pościelą w lokalu szpitalnym, wreszcie w razie śmierci, pogrzebu skromnego.

§. 8. Szpitalowi, uznanemu za powszechny i publiczny, należy się zwrot kosztów leczenia chorego, bądź od pielęgowanego, bądź od innych osób fizycznych czy moralnych, prawnie do tego zwrotu obowiązanych. Koszta leczenia, przez dyrektora szpitala powszechnego i publicznego wykazane, o ile obowiązek zwrotu tych kosztów polega na tytule prawa publicznego, będą ściągane od obowiązanych w drodze egzekucji politycznej. Co do kosztów ubogich chorych, przynależnych do Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, obowiązuje nadal ustawa krajowa z 6. stycznia 1875. Dz. ust. kraj. Nr. 7.

§. 9. Koszta leczenia obliczane będą na podstawie taksy leczenia, której wysokość Wydział krajowy, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, peryodycznie ustanowi. Przy obliczaniu taksy leczenia, stosowane będą prawidła, zawarte w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z 10. kwietnia 1857. l. 10.946., o ile to ostatnie nie stoi w sprzeczności z niniejszą ustawą. Postanowienie tego rozporządzenia ministerjalnego, odnoszące się do utworzenia fundu-

szów rezerwowych na nadzwyczajne i nieprzewidziane wydatki, pozostaje w mocy obowiązującej, nie ma jednak zastosowania do zakładów krajowych.

§. 10. Szpitale powszechne i publiczne zostają pod nadzorem i naczelnym kierunkiem Wydziału krajowego. mianowicie:

a) Wydziałowi krajowemu mają być przedkładane do zatwierdzenia corocznie budżety szpitalne i składane rachunki roczne:

b) wszelkie urządzenia zakładu, organizacya, etat osób i plac, nie mniej mianowanie służby szpitalnej tak lekarskiej, jak administracyjnej, zawisły od postanowienia Wydziału krajowego;

c) władzę dyscyplinarną nad służbą administracyjną i lekarską, wykonuje Wydział krajowy, jednak o ile chodzi o sprawy fachowo-lekarskie, po wysłuchaniu zdania c. k. Namiestnictwa;

d) bez zezwolenia Sejmu w zakładach krajowych, a bez zezwolenia Wydziału krajowego w innych szpitalach powszechnych i publicznych, nie może nastąpić ani sprzedaż, ani zamiana, ani żadne stałe obciążenie zakładowego majątku szpitalnego tak ruchomego, jak nieruchomego.

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechne i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego. W przyszłości uchwalac będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy, na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Komitet szpitalny składa się w Podhajcach, Sokalu, Złoczowie, Żywcu, Lubaczowie i Przemyślanach:

a) z delegata Wydziału krajowego;

b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;

c) z delegata Wydziału powiatowego;

d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jasle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sankoku, Sączu Nowym, Śniatynie, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach, Zaleszczykach i Żółkwi:

a) z delegata Wydziału krajowego;

b) z naczelnika gminy, lub jego zastępcy;

c) z delegata Rady gminnej;

d) z dyrektora szpitala.

W przyszłości ustawa, uznająca szpital za publiczny i powszechny, (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład komitetu szpitalnego.

§. 12. Odpowiedzialnym zwierzchnikiem służby lekarskiej, administracyjnej i gospodarskiej, tudzież wykonawcą uchwał komitetu, jest w każdym szpitalu powszechnym i publicznym dyrektor-lekarz.

W zakładach krajowych mianuje dyrektora Cesarz, na przedstawienie Wydziału krajowego. Wszyscy inni lekarze we wszystkich szpitalach mianowani będą, na podstawie konkursu, przez Wydział krajowy — lekarze w szpitalach krajowych, w myśl statów tychże zakładów.

Urzędników i funkcyonaryuszy we wszystkich szpitalach, mianuje Wydział krajowy.

Dyrektor, lekarze i urzędnicy szpitala są urzędnikami tego zakładu, w którym pełnią obowiązki. Wydział krajowy zastosuje do nich analogicznie ustanowę służby krajowej tudzież §. 4 uchwały Sejmu z 3. stycznia 1874 roku.

§. 13. Lekarzami w szpitalach powszechnych i publicznych mogą być mianowane tylko osoby, posiadające odpowiednią kwalifikacyę. Mianowicie będą wymagane: dyplom doktora wszech nauk lekarskich, uzyskany lub potwierdzony na jednym z uniwersytetów państwa austro-węgierskiego oraz wiek normalny. Od kierującego zaś lekarza nadto: najmniej dwuletnia praktyka kliniczna lub szpitalna po uzyskaniem doktoracie tudzież poświadczenia, że kandy-

dat posiada biegłość w wykonywaniu operacji chirurgicznych i położniczych.

§. 14. Czynności administracyjne, kancelaryjne i gospodarskie wykonuje w zakładach krajowych rządca przy pomocy urzędników, a pod kierunkiem dyrektora. Pielęgnowanie chorych, zawiadywanie kuchnią i spiżarnią tudzież nadzór nad służbą, będzie powierzone Siostrze miłosierdzia, ewentualnie innemu stowarzyszeniu duchownemu. W innych szpitalach powszechnych i publicznych powierzane będą pielęgnowanie chorych, tudzież czynności gospodarskie i kancelaryjne stowarzyszeniom duchownym za umową, przez Wydział krajowy zatwierdzoną. Jedynie w razie niemożności pozyskania dla powyższych czynności osób, należących do stowarzyszenia duchownych, mogą być one powierzone osobom świeckim.

Szpitala krajowe posiadają własną kasę szpitalną. W innych szpitalach powszechnych i publicznych prowadzi kasę i rachunkowość szpitalną kasa powiatowa względnie gminna.

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części w szpitalach, uznane za powszechne i publiczne, pokrywane będą przede wszystkim ze specjalnych na ten cel przeznaczonych funduszy i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszy, połowę potrzebnej kwoty pokryje fundusz krajowy, jeżeli Sejm na wydatek ten zezwoli. Drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jaśle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Śniatynie, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach, Zaleszczykach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Podhajcach, Sokalu, Złoczowie, Lubaczowie, Przemyślanach i Żywcu ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa, uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2), ozna-

czy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

§. 16. Ustawa niniejsza nie narusza prawa zwierzchniczego nadzoru nad szpitalami powszechnymi i publicznymi, służącego c. k. administracji państwowej wedle ustawy z 30. kwietnia 1870 (Dz. ust. państw. Nr. 68).

§. 17. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą: ustawa krajowa z 12. grudnia roku 1869 (Dz. ust. kraj. z roku 1870 Nr. 8.) ustawa krajowa z 12. grudnia 1869 (Dz. ust. kraj. z roku 1870 Nr. 9) i wszystkie rozporządzenia i statuta, o ile stoją w sprzeczności z niniejszą ustawą.

§. 18. Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej przemawia przeciw projektowi ustawy p. Rosner i wnosi, aby przedłożony przez komisję projekt ustawy zwrócić komisji do przerobienia i przedłożenia operatu na najbliższej sesji sejmowej.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Izba nie popiera powyższego wniosku p. Rosnera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje zatem do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

§. 1. Szpitale, uznane dotychczas za zakłady powszechne i publiczne, zatrzymują ten swój prawny charakter i nadal.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 2. W przyszłości może być prawny charakter: „powszechności i publiczności“, przyznany szpitalowi tylko ustawą krajową. Charakter ten może uzyskać szpital, jeżeli

założyciel (powiat, gmina, korporacja, osoba fizyczna lub moralna) odstąpi aktem fundacyjnym na własność szpitalowi budynek wraz z całym urządzeniem wewnętrznym i zabezpieczy całkowite utrzymanie szpitala w pierwszym półroczu tudzież jeżeli Wydział krajowy uzna potrzebę szpitala we wskazanej miejscowości a c. k. Namiestnictwo orzeknie, że budynek i urządzenie szpitala odpowiadają wymogom sanitarno-policyjnym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 3. Prawo powszechności i publiczności może być szpitalowi odjęte tylko ustawą krajową. Prowizorycznie aż do wydania ustawy może to uczynić Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Przemawia p. Rosner, wnosząc poprawkę do §. 3, której Izba jednak nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 3 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 4. Tak zwykle jak i nadzwyczajnie potrzeby (§. 15.) tych publicznych i powszechnych szpitali, które Sejm za zakłady krajowe uznał, lub w przyszłości za takie uzna, pokrywane będą przede wszystkim z własnych dochodów lub właściwych funduszków tych szpitali. O ile źródła te okażą się niewystarczającymi, pokrywa te potrzeby fundusz krajowy; wszystkie zaś inne publiczne i powszechne szpitale mają się utrzymywać samoistnie z własnych dochodów mianowicie z dochodów własnego majątku, z zapisów, zobowiązań, dobrowolnych datków i ze zwrotów kosztów leczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 4 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 5. Zadaniem szpitali powszechnych i publicznych jest: leczyć i pielęgnować

chorych przez czas trwania choroby bez względu na ich przynależność i wyznanie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 6. Dokąd warunki higieny szpitalnej i względy sanitarno-policyjne na to zezwalają, ma być do szpitala powszechnego i publicznego przyjęty każdy chory, u którego lekarz zakładu pod własną odpowiedzialnością potrzebę leczenia w szpitalu stwierdzi.

Nie mogą być przyjęte kaleki i osoby dotknięte chorobą nieuleczalną, jeżeli ich choroba nieprzedstawia przemijającego pogorszenia lub powikłania, wymagającego leczenia w szpitalu, lub objawów, bezpośrednio życia zagrażających.

Podjeżrzeni o chorobę umysłową mogą być chwilowo przyjęci na obserwację dla skonstatowania choroby umysłowej. Do zakładu położnic mają być przyjmowane bezwarunkowo: rodzące i ciężarne, znajdujące się w nieprawidłowych warunkach ciąży, wymagających opieki lekarskiej, nie mniej ciężarne w ostatnich tygodniach przed spodziewanym porodem, w innych zaś szpitalach przyjmowane będą rodzące tylko wówczas, jeżeli dla odbycia porodu innego przytułku nie mają.

Osoby, dotknięte tą ostrą chorobą zakaźną, mają być przyjmowane dopóty, dopóki władza polityczna ze stanowiska sanitarno-policyjnego uzna to za dopuszczalne, a to ze względu na chorych, umieszczonych w szpitalu, jakoteż na rozszerzenie się choroby zakaźnej poza szpitalem i ze względu na osobne zarządzenia, jakie na zasadzie postanowień §. 4. lit. a. ust. państw. z 30. kwietnia 1870. Dz. p. p. Nr. 68., okażą się potrzebnymi. Chorzy tacy winni być umieszczeni w oddzielnych ubikacjach, urządzonych dla odosobnienia chorych.

Przemawia p. Rosner, wnosząc do §. 6 poprawkę, której Izba jednakowoż nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7. Szpital powszechny i publiczny jest obowiązany dostarczyć przyjętemu do zakładu choremu pomocy lekarskiej i potrzebnej opieki, leków, przyrządów, wikt, bielizny i łóżka z pościelą w lokalu szpitalnym, wreszcie w razie śmierci, pogrzebu skromnego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8. Szpitalowi, uznanemu za powszechny i publiczny, należy się zwrot kosztów leczenia chorego, bądź od pielęgowanego, bądź od innych osób fizycznych czy moralnych, prawnie do tego zwrotu obowiązanych. Koszta leczenia, przez dyrektora szpitala powszechnego i publicznego wykazane, o ile obowiązek zwrotu tych kosztów polega na tytule prawa publicznego, będą ściągane od obowiązanych w drodze egzekucji politycznej. Co do kosztów ubogich chorych, przynależnych do Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, obowiązuje nadal ustawa krajowa z 6. stycznia 1875. Dz ust. kraj. Nr. 7.

Izba uchwała bez rozprawy §. 8 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9. Koszta leczenia obliczane będą na podstawie taksy leczenia, której wysokość Wydział krajowy, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, peryodycznie ustanowi. Przy obliczaniu taksy leczenia, stosowane będą prawidła, zawarte w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z 10. kwietnia 1857. l. 10.946., o ile to ostatnie nie stoi w sprzeczności z niniejszą ustawą. Postanowienie tego rozporządzenia ministerjalnego, odnoszące się do utworzenia fundusów rezerwowych na nadzwyczajne i nieprzewidziane wydatki, pozostaje w mocy obowiązującej, nie ma jednak zastosowania do zakładów krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10. Szpitale powszechnie i publiczne zostają pod nadzorem i naczelnym kierunkiem Wydziału krajowego mianowicie:

a) Wydziałowi krajowemu mają być przedkładane do zatwierdzenia corocznie budżety szpitalne i składane rachunki roczne:

b) wszelkie urządzenia zakładu, organizacya, etat osób i płac, nie mniej mianowanie służby szpitalnej tak lekarskiej, jak administracyjnej, zawisły od postanowienia Wydziału krajowego;

c) władzę dyscyplinarną nad służbą administracyjną i lekarską, wykonuje Wydział krajowy, jednak o ile chodzi o sprawy fachowo-lekarskie, po wysłuchaniu zdania c. k. Namiestnictwa;

d) bez zezwolenia Sejmu w zakładach krajowych, a bez zezwolenia Wydziału krajowego w innych szpitalach powszechnych i publicznych, nie może nastąpić ani sprzedaż, ani zamiana, ani żadne stałe obciążenie zakładowego majątku szpitalnego tak ruchomego, jak nieruchomego.

Przemawia p. Rosner wnosząc do §. 10 poprawkę, której Izba nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca rzeka się głosu.

Izba uchwała §. 10 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11. Krajowe zakłady lecznicze powszechnie i publiczne mają własne, przez Sejm uchwalone statuta. Zakłady te zostają pod bezpośrednim zarządem Wydziału krajowego. W przyszłości uchwalac będzie statuta dla krajowych zakładów publicznych i powszechnych Sejm krajowy, na podstawie wniosku Wydziału krajowego, przedstawionego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Innymi szpitalami powszechnymi i publicznymi zawiadują komitety szpitalne. Ko-

mitet szpitalny składa się w Podhajcach, Sokalu, Złoczowie, Żyweu, Lubaczowie i Przemyslanach:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z prezesa Rady powiatowej lub jego zastępcy;
- c) z delegata Wydziału powiatowego;
- d) z dyrektora szpitala.

W szpitalach zaś w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jasle, Kolołomyi, Przemysłu, Rzeszowie, Samborze, Sankoku, Sączu Nowym, Śniatynie, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach, Zaleszczykach i Żółkwi:

- a) z delegata Wydziału krajowego;
- b) z naczelnika gminy, lub jego zastępcy;
- c) z delegata Rady gminnej;
- d) z dyrektora szpitala.

W przyszłości ustawa, uznająca szpital za publiczny i powszechny, (§. 2.), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku skład komitetu szpitalnego.

Przemawia p. Rosner, wnosząc do §. 11 poprawkę, której Izba nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12. Odpowiedzialnym zwierzchnikiem służby lekarskiej, administracyjnej i gospodarskiej, tudzież wykonawcą uchwał komitetu, jest w każdym szpitalu powszechnym i publicznym dyrektor-lekarz.

W zakładach krajowych mianuje dyrektora Cesarz, na przedstawienie Wydziału krajowego. Wszyscy inni lekarze we wszystkich szpitalach mianowani będą, na podstawie konkursu, przez Wydział krajowy — lekarze w szpitalach krajowych, w myśl statów tychże zakładów.

Urzędników i funkcyonaryuszy we wszystkich szpitalach, mianuje Wydział krajowy.

Dyrektor, lekarze i urzędnicy szpitala są urzędnikami tego zakładu, w którym pełnią obowiązki. Wydział krajowy zastosuje do nich analogicznie ustanowę służby krajowej tudzież §. 4 uchwały Sejmu z 3. stycznia 1874 roku.

Przemawia p. Rosner, wnosząc do §. 12 poprawkę, której Izba nie popiera.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard.

Przemawia p. Fruchtman.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 12 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 13. Lekarzami w szpitalach powszechnych i publicznych mogą być mianowane tylko osoby, posiadające odpowiednią kwalifikację. Mianowicie będą wymagane: dyplom doktora wszech nauk lekarskich, uzyskany lub potwierdzony na jednym z uniwersytetów państwa austro-węgierskiego oraz wiek normalny. Od kierującego zaś lekarza nadto: najmniej dwuletnia praktyka kliniczna lub szpitalna po uzyskaniu doktoracie tudzież poświadczenia, że kandydat posiada biegłość w wykonywaniu operacji chirurgicznych i położniczych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 13 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14. Czynności administracyjne, kancelaryjne i gospodarskie wykonuje w zakładach krajowych rada przy pomocy urzędników, a pod kierunkiem dyrektora. Pielęgnowanie chorych, zawiadywanie kuchnią i spiżarnią tudzież nadzór nad służbą, będzie powierzone Siostrom miłosierdzia, ewentualnie innemu stowarzyszeniu duchownemu. W innych szpitalach powszechnych i publicznych powierzane będą pielęgnowanie chorych, tudzież czynności gospodarskie i kancelaryjne stowarzyszeniom du-

chownym za umową, przez Wydział krajowy zatwierdzoną. Jedyne w razie niemożności pozyskania dla powyższych czynności osób, należących do stowarzyszenia duchownych, mogą być one powierzone osobym świeckim.

Szpitala krajowe posiadają własną kasę szpitalną. W innych szpitalach powszechnych i publicznych prowadzi kasę i rachunkowość szpitalną kasa powiatowa względnie gminna.

Przemawia p. Rosner, wnosząc do §. 14 poprawkę, której Izba nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 14 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 15. Koszta budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu tudzież wewnętrznego urządzenia dobudowanej części w szpitalach, uznane za powszechne i publiczne, pokrywane będą przede wszystkim ze specjalnych na ten cel przeznaczonych funduszy i zobowiązań.

W braku lub niedostateczności takich funduszy, połowę potrzebnej kwoty pokryje fundusz krajowy, jeżeli Sejm na wydatek ten zezwoli. Drugiej połowy dostarczy dla szpitala w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Drohobyczu, Jasle, Kołomyi, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Sączu Nowym, Śniatynie, Stanisławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Wadowicach, Zaleszczykach i Żółkwi ta gmina, zaś dla szpitala w Podhajcach, Sokalu, Złoczowie, Lubaczowie, Przemyślanach i Żywcu ten powiat, w której względnie w którym dotyczący szpital się znajduje.

W przyszłości ustawa, uznająca szpital za publiczny i powszechny (§. 2), oznaczy w każdym poszczególnym wypadku, kto (powiat czy gmina) do ponoszenia połowy niepokrytych własnymi środkami nadzwyczajnych wydatków będzie obowiązany.

Przemawia p. Fruchtman i wnosi:

§. 15. Zwraca się Komisji z poleceniem, aby obowiązek miast i powiatów przyczyniania się do kosztów budowy nowego, odbudowy lub rozszerzenia starego gmachu szpitalnego uregulowała na podstawie rzeczywistego udziału przynależnych tych miast względem powiatów w dobrodziejstwach szpitali — i aby wniosek swój na najbliższym posiedzeniu Sejmowi przedłożyła.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Hoszard i stawia następującą poprawkę do §. 15: „W §. 15 ustęp pierwszy po słowie w szpitalach, zamiast słowa „uznane“ umieścić słowa „już uznanych“ zaś w drugim ustępie zamiast słów „na wydatek ten zezwoli“ umieścić słowa „potrzebę tej budowy uzna“.

Przemawia p. Dworski.

Przemawia p. Trzeciecki.

Podczas przemówienia p. Trzecieckiego, obejmuje przewodnictwo J.E. ks. kardynał Sylwester Sembratowicz.

Przemawia p. Fruchtman.

Przemawia p. Słotwiński.

Przemawia p. Jordan.

Na wniosek p. Wodzickiego Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Przemawia p. Dworski.

Izba popiera poprawkę p. Hoszarda do ustępu §. 15, następnie popiera poprawkę do pierwszego ustępu §. 15, wniesioną.

Przemawia sprawozdawca i przyjmuje poprawki postawione przez p. Hoszarda.

Izba odrzuca odraczający wniosek p. Fruchtmana.

Następnie uchwała Izba §. 15 w brzmieniu proponowanym przez komisję wraz z poprawkami p. Hoszarda, przyjętymi przez sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

§. 16. Ustawa niniejsza nie narusza prawa zwierzchniczego nadzoru nad szpitalami powszechnymi i publicznymi, służącego c. k. administracji państwowej wedle

ustawy z 30 kwietnia 1870 (Dz. ust. państw. Nr. 68).

Przemawia p. Rosner, wnosząc do §. 16 poprawkę, której Izba nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 16 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 17. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą: ustawa krajowa z 12. grudnia roku 1869 (Dz. ust. kraj. z roku 1870 Nr. 8.) ustawa krajowa z 12. grudnia 1869 (Dz. ust. kraj. z roku 1870 Nr. 9) i wszystkie rozporządzenia i statuta, o ile stoją w sprzeczności z niniejszą ustawą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 17 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 18. Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych

Izba bez rozprawy uchwała §. 18 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta tytuł i wstęp ustawy :

U s t a w a

urządzająca prawne stosunki szpitali powszechnych i publicznych tudzież zakładów dla położnic i obłąkanych, obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje :

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Sprawozdawca wnosi przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania.

Izba uchwała przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, a następnie w oddzielnem głosowaniu uchwała całą ustawę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej, o wniosku posła Vayhingera w sprawie zwoływania sesji sejmowej w odpowiedniejszej porze i na czas dłuższy.

Sprawozdawca p. Vayhinger uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd :

1. Ażeby Sejm Królestwa Galicji i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim zwołany bywał w odpowiedniejszym czasie i na dłuższe sesye.

2. Ażeby sesye sejmowe nie były corocznie zamykane, lecz ażeby sesye te zwłacza na krótki czas zwołane, były odraczane.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Średniawskiego w przedmiocie zalesienia nagich stoków górskich.

W zastępstwie nieoceanego sprawozdawcy p. Zamoyskiego, p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby polecił swym organom inspekyi leśnej ściśle przestrzeganie postanowień ustawy lasowej w Karpatach, oraz przy projektach zabudowań potoków górskich uwzględnił w szerszej mierze zalesienie nagich stoków górskich.

Przemawia p. Średniawski, wnosząc poprawkę do wniosku komisji, której Izba nie popiera.

Po zamknięciu rozprawy sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji do L: 948

796

Sprawozdawca p. Stadnicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję Wydziału powiatowego Kałuskiego do L: 948

796

przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o prośbie gminy Podkamień o reaktywowanie domu ubogich, ufundowanego przez s. p. Dymitra i Józefę księżąt Jabłonowskich przy tamt. kościele parafialnym.

Sprawozdawca p. Słotwiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uznając dotychczasową rażą działalność w tej sprawie Wydziału krajowego Sejm zaleca mu, aby i nadal sprawy tej z oka nie spuszczał, zasięgał o jej stanie w tut. c. k. Prokuratorji Skarbu wiadomości, i w razie potrzeby przypominał teje c. k. Prokuratorji konieczność szybkiego w sprawie tej działania.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej z petycji gminy Łukawiec o wydzielenie teje

gminy z powiatu administracyjnego Rohatyńskiego i sądowego Bursztyńskiego a przydzielenie do powiatu administracyjnego Żydaczowskiego i sądowego Żurawieńskiego.

Sprawozdawca p. d'Abancourt odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gm. Łukawiec o przydzielenie do powiatu administracyjnego Żydaczowskiego i sądowego Żurawieńskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania oraz zapytania odnośnych władz rządowych i autonomicznych i przedłożenia sprawozdania na najbliższej sesji sejmowej

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej z petycji kolonii Rudolfsdorf w powiecie Śniatyńskim, w sprawie przyznania teje samoistności pod względem administracyjnym.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję kolonii Rudolfsdorf o wyłączenie ze związku gminy Stecowy i przyznanie teje samoistności pod względem administracyjno-politycznym, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji osadników mazurskich w gminie Dołhy wojniłowskiej o utworzenie z niej samoistnej osady.

Sprawozdawca pan Wójcik odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę niniejszą osadników mazurskich z Dołhy wojniłowskiej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i postawienia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z załatwienia petycyi domagających się polepszenia bytu nauczycieli ludowych lub ich wdów.

Sprawozdawca p. Cielecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm przechodzi do porządku dziennego nad petycyami do l. 719, 721, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 820, 821, 843, 1009, 1010, 1011, 1012, 1014, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1061, 1244, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1307, 1316, 1317, 1318, 1319, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419 i 1420.

Wysoki Sejm przez wzgląd na poz. 16. lit. b, budżetu krajow. szkolnego odstępuje petycyę do l. 665, 1305, 1311, 1312 i 1321, Wysokiej Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Zastępca Marszałka krajowego wzywa sekretarza do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta następujące wnioski:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zwywa c. k. Rząd, ażeby postarał się o wybudowanie kolei żelaznej ze

Lwowa do Winnik jako kolei państwowej, przy odpowiednim współudziale stron interesowanych w pokryciu kosztów budowy.

Lwów dnia 9. lutego 1897.

Wnioskodawca:

Teofil Merunowicz w. r.

Abrahamowicz, Romanowicz, Dworski, Soleski, Małachowski, Jahl, Kreutz, Słotwiński, Michalski, Rotter, Fruchtmann, Pogonowski, L. Wiśniewski, Vayhinger, Klemensiewicz, d'Abancourt, Marchwicki.

W n i o s e k

w sprawie budowy linii kolejowych Dębica-Jasło i Jasło-Konieczna.

Zważywszy, że Wysoki Sejm tak w r. 1894. przy załatwianiu petycyi obywateli i przemysłowców Brzostka, Kołaczyc i Pilzna do L. s. 1188/94., jak w r. 1895., załatwiając wnioski Dr. Midowicza i Palcha, ważność ekonomiczną pomienionych linii uznał;

zważywszy, że koncesye na przedwstępne roboty na obie pomienione linie Wysoki Rząd już rozdzielił i odnośne elaboraty trasy Jasło-Konieczna, w biurze kolejowem, zaś trasy Dębica-Jasło, w ministerstwie są złożone;

zważywszy, że wedle sprawozdania Wydziału krajowego, Radzie kolejowej przedłożonego, dostarczenie części kapitału, potrzebnego na budowę linii Jasło-Konieczna, deklaracyami interesowanych jest zapewnione;

zważywszy, że linie te, przerzynając okolicę, częścią bardzo urodzajną, częścią bogatą w drzewo, materyały i wszelkie kopaliny, ożywią przemysł i handel i wysoko podniosą znaczenie ekonomiczne tej okolicy, a kraj wzbogacą;

zważywszy, że i Wysoki Rząd w budowie tych linii jest interesowany;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1. Aby rokowania z Wysokim Rządem co do udziału Jego w budowie kolei Dębica-Pilzno-Brzostek-Jasło-Żmigrod-Konieczna jak najprędzej ukończył;

2. aby z koncesyonaryuszami o formę i wysokość ewentualnego udziału kraju się umówił i pomienione linie programem swej najbliższej akcji kolejowej objął.

Lwów, dnia 7. lutego 1897.

Wnioskodawca:
Weigel w. r.

Rotter, Potoczek, d'Abancourt, Dr. Jakliński, Jahl, Michalski, Soleski, Barwiński, Rapoport, Potocki, Dworski, Trzecieski, Skrzyński, Dr. Olpiński, Vayhinger, Dr. Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Kramarczyk, Marchwicki, Szwed, Klemensiewicz Kostheim, Wiśniewski, Fruchtman, Wachnianin.

W n i o s e k.

Od szeregu lat odzywały się w tej Wysokiej Izbie głosy, domagające się, ażeby rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 — wydane na zasadzie Najwyższego Postanowienia z dnia 4. czerwca 1869, a gwarantujące prawo języka polskiego — było w całej pełni wykonane.

Tymczasem zarówno poczta, jak koleje skarbowe i żandarmerya dotychczas nie zastosowały się do tego rozporządzenia i używają, jak dawniej, w wewnętrznej służbie języka niemieckiego.

Zważywszy, że stan ten powinien uleść zmianie, podpisani wnoszą:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zwywa ponownie c. k. Rząd, aby po myśli Najwyższego Postanowienia z dnia 4. czerwca 1869 i całego Ministerstwa z dnia 5. czerwca 1869 wprowadził jak najrychlej w urzędach kolei państwowych i pocztowych tudzież w c. k. Żandarmeryi także w we-

wewnętrznej służbie język polski jako urzędowy.

Zarazem poleca Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby sprawą tą stale się zajmował i ze swej strony poczynił odpowiednie kroki celem urzeczywistnienia dążeń wskazanych i tylokrotnych rezolucyi.

Lwów, dnia 9. lutego 1897.

Wnioskodawca:

M. Michalski w. r.

Małachowski, Weigel, d'Abancourt, Żardecki, Soleski, Loewenstein, Dworski, Rotter, Pogonowski, L. Wiśniewski, Słotwiński, Klemensiewicz, Vayhinger, Dr. Jakliński, Szczepanowski.

W n i o s e k.

W roku zeszłym uczyniłem wniosek o zaprowadzenie w kraju naszym pocztowej giełdy pracy.

Wniosek ten Wysoki Sejm uznał za żywotny i potrzebny, przekazując go do zbadania Wydziałowi krajowemu.

Wydział krajowy przeprowadził badania w tej kwestyi, nietylko w kierunku, przezemnie wskazanym, tj. opartym na wzorach istniejących giełd pracy w Księstwie Luksemburskiem, lecz starał się zapoznać i z innymi systemami na zachodzie, nie zaprzeczył jednak w swem sprawozdaniu użyteczności podobnej instytucyi, tylko ze względu na równocześnie rozpoczęte badania Rządu w tym przedmiocie, rzecz tę zaniechał.

Zważywszy jednak, że podobne badania jeszcze niczego nie dowodzą, bo mimo tego może ta sprawa jeszcze całymi latami być nie załatwioną, jeżeli społeczeństwo samo się tego domagać nie będzie.

Pozwolę sobie przedstawić Wysokiej Izbie gotowy projekt ustawy, wypracowany przez Dra Wiktora Ungra, nie przesądając, że Rząd może przez zwyczajne rozporządzenie ministeryalne rzecz tę wprowadzić

w życie, chociażby dla próby. Dlatego wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na podstawie załączonego tu projektu ustawy, z. sprawę pocztowej giełdy pracy ponownie zbadał i odpowiednie wnioski przedstawił na najbliższej sesji sejmowej.

Lwów, dnia 9. lutego 1897.

Wnioskodawca:

Andrzej Średniawski w. r.

Dr. Bernadzikowski, Styła, Kramarczyk, Potoczek, W. Szwed, Data, Wójcik, Dworski, Vayhinger, Żardecki. Małachowski, Klemensiewicz, Soleski, d'Abancourt, Wachnianin, Niebyłowicz, Słotwiński, Bojko, Dr. Olpiński.

Zastępca Marszałka kraj. oznajmia, iż z wnioskami tymi postąpi regulaminowo.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że każdy rolnik zmuszony jest po kilka razy do roku udawać się do urzędu podatkowego, oddalonego nie rzadko i o kilkadziesiąt kilometrów, by tam płacić podatek gruntowy i domowy;

zważywszy, że taki przymusowy spacer zabiera rolnikowi drogi czas, w którym często owoce swojej ciężkiej pracy traci;

zważywszy, że rolnik, będąc zmuszonym z powodu wielkiego oddalenia żyć po za domem, narażonym jest na ogromne — jak na swoje stosunki — wydatki;

zważywszy, że we wsiach, gdzie n. p. jest 300 kontrybuentów, przez wspomniane straty, powtarzające się po 4 razy do roku biorąc tylko po jednym dniu, okazuje się strata 1200 dni roboczych, a licząc dzień roboczy po 1 zł., mamy już 1200 zł., zaś wydatki wynoszą co najmniej po 80 ct. (za utrzymanie, noclegi i t. p.), co razem przed-

stawia bardzo znaczną cyfrę i taka strata materyalna razem z klęskami elementarnymi bardzo znaczne szkody naszemu rolnictwu wyrządza, — wnoszą podpięsmi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Wzywa się c. k. Rząd, by w uwzględnieniu naprowadzonych powodów delegował organa podatkowe do gmin, oddalonych więcej jak 5 kilometrów od siedziby urzędu podatkowego, a to celem pobierania podatków, które to zarządzenie nie kosztowałoby jednej gminy nawet 50-tej części tego, co tracą włościanie, mający udawać się do obcych miejscowości celem płacenia podatków.

Lwów, dnia 10. lutego 1897.

Wnioskodawca:

Winniczuk w. r.

Niebyłowicz, Nowakowski, Wójcik, Warzecha, Data, Bojko, Ostapczuk, Kramarczyk, W. Szwed, Dzieduszycki W., Potoczek, d'Abancourt, Styła, Dr. Bernadzikowski.

Zastępca Marszałka kraj. oznajmia, iż z wnioskiem tym postąpi regulaminowo.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące interpelacje do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Wysoki Sejm krajowy na posiedzeniu dnia 1. lutego 1895 na wniosek posła Dra hr. Pinińskiego, powziął uchwałę tej treści: „Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył projekt ustawy o należytościach prawnych jednolity, jasny, zrozumiały, systematycznie opracowany, uchylający wszystkie obowiązujące obecnie ustawy i rozporządzenia o stemplach i należytościach prawnych, uwzględniający przytem potrzebę ulżenia ciężarów ludności, — dalej, by przy ułożeniu nowej

ustawy w powyższym przedmiocie, uwzględnił także zasadę, że spadki na podstawie prawnego dziedziczenia lub ostatniej woli rozporządzenia odziedziczone, których czysta wartość 500 zł nie przenosi, mają być wolne w zupełności od opłaty skarbowej“.

Gdy reforma ustawy w powyższym kierunku dotąd nie nastąpiła, a zmiana dotychczasowej ustawy o należnościach prawnych jest nader ważną i pilną, przeto podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd, kiedy uchwalony przez Wysoki Sejm projekt ustawy o należnościach prawnych do konstytucyjnego traktowania przedłożony będzie i kiedy słusznemu żądaniu ludności wiejskiej i małomiejskiej co do zupełnego uwolnienia od opłaty prawnej od spadków i od dokumentów prawnych wartości 500 zł. nieprzenoszących zadość stanie?

Lwów, dnia 8. lutego 1897.

W. Szwed
Interpelujący.

Potoczek, Data, Wachnianin, Warzecha, Cielecki, Styła, Klemensiewicz, Okuniewski, Olpiński, Kramarczyk, Nowakowski, Bojko, Piniński, Bernadzikowski, Ostapczuk.

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego
w miejscu.

Na drodze powiatowej w Nawojowej do Sącza jest myto powiatowe pod wsią Zawada w Gorzkowie. Opodal łączy się z drogą powiatową publiczna droga gminna prowadząca również do Nowego i Starego Sącza. Mytnikowi zależało na tem, aby ta droga gminna była zamknięta i uzyskał uchwałę Wydziału powiatowego, że na drodze gminnej ma być postawiona zaporą i została postawiona. Zaporą jednak została zburzona, a nadto zachodzi spór co do prawnomocności uchwały tak pod względem formalnym jakoteż i rzeczonym. Mimo to c. k. Starostwo w Nowym Sączu na żądanie mytnika wydaje nakazy do wójta w Nawojowej,

aby pod grzywnami do stu złr. dostarczał asystencyi mytnikowi, celem wzbraniania przejeżdżającym biednym góralom od Krynicy i Nawojowej. używania publicznej drogi gminnej.

Zapytujemy Wysoki Rząd, na jakiej podstawie wydaje c. k. Starostwo podobne zarządzenia? Czy nie byłoby wskazaniem, aby Wysokie c. k. Namiestnictwo wkroczyło w tę sprawę i zakazało mieszanie się c. k. Starostwu w sprawę sporną, a tem samem obniżenia powagi c. k. władzy podejrzeniem o stronniczość?

Lwów dnia 9. lutego 1897.

Interpelujący.
Potoczek w. r.

Data, W. Szwed, Warzecha, Żardecki, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Okuniewski, Wójcik, Trzecieski, Dr. Olpiński, Kramarczyk, Styła, Klemensiewicz, Niebyłowiec, Zajączkowski, Dr. Sawczak.

Zastępca Marszałka kraj. oznajmia, iż interpelacye te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następującą interpelację do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do JW. Pana Komisarza rządowego.

Dnia 20. stycznia 1897 wniósł Wasyl Jaszczuk i tow do Starostwa Sokalskiego doniesienie, o mającym się odbyć wiecu w Żniatynie.

Pan Starosta odezwał się od razu do Wasyla Jaszczuka gospodarza ze Żniatyna, zgłaszającego wiec tamże, w następujący sposób:

„A ty chłopie nie biłby cepem, włóczysz się i bałamucisz innych — to ja Żniatyn uważał za porządną wieś, to ja się o was troszczyć a wy mi co wyrabiacie, czekaj przyjdiesz ty mi za podatek aby ci zaczekać, będę ja ci pamiętał i t. d.“

Następnie oświadczył p. Starosta kategorycznie, że na wiec nie zezwoli, chociaż jeszcze sam nie wiedział, w którym miejscu wiec ma się odbyć.

Na powyższe doniesienie z dnia 20. stycznia 1897 wydał następnie p. Starosta na podstawie badania, przeprowadzonego przez Żandarmeryę, następującą rezolucję dnia 27. Stycznia 1897 do l. 1358.:

Do urządzających wiec w Żniatynie na ręce p. Wasyla Jaszczuka w Żniatynie.

W odpowiedzi na podanie z dnia 20. stycznia 1897 o zamierzonym zwołaniu wiecu w dniu 1. Lutego 1897. w stodole Michała Kisiela pod l. 9. w Żniatynie zakazuję i zabraniam urządzenia tego wiecu. ponieważ lokal, w którym wiec ma się odbyć, jest do tego celu zupełnie nieodpowiedni. Stwierdzono bowiem, że wspomniana stodoła ma 4 drzwi na przestrzał, które nie dają należytego zabezpieczenia przeciw szkodliwym wpływom niepogody, zimna i wichrów, a których to drzwi także i zamknąć nie można, tudzież, że z powodu braku okien w stodole byłoby całkiem ciemno.

Z tego powodu wspomniany lokal wobecnej porze zimowej nie nadaje się ze względów sanitarnych do urządzenia w nim wiecu, na którym znaczna ilość ludzi przez długi czas musiałaby przebywać, wskutek czego zdrowie zgromadzonych byłoby na szkodę narażone. Również i ze względów policyjno-ogniowych zachodzą przeszkody przeciw urządzeniu wiecu w tym lokalu, ponieważ w tej stodole nagromadzoną jest słoma, której właściciel stodoły nie zamysła usunąć,

choćby wiec i w stodole miał się odbyć. Przeciw temu zakazowi przysługuje prawo wniesienia rekursu do Wysokiego c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem c. k. Starostwa do dni 8. — W Sokalu dnia 27. Stycznia 1897.

C. k. Starosta, Korosteński w. r.

Podpisani zapytują:

Jak usprawiedliwi Wysoki Rząd takie zachowanie się Starosty sokalskiego wobec rozporządzenia Prezydenta Ministrów i c. k. Namiestnictwa we Lwowie, zapewniającego swobodę zgromadzeń przy nadchodzących wyborach?

Czy Wysoki Rząd uważa to za rzecz stosowną, by Starostwo po kategorycznym oświadczeniu z góry, że do wiecu nie dopuści, uzasadniało to swoje bezprawne postępowanie takimi niemożliwymi motywami?

Interpelujący:
Okuniewski w. r.

Wójcik, Nowakowski, Bojko, Styła, Wachnianin, W. Szwed, Kulczycki, Zajączkowski, Dr. Sawczak, Niebyłowiec, Ostapczuk, Hamorak, Winniczuk, Barwiński.

J. E. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni obejmuje napowrót przewodnictwo.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, i назнача następne na dzień 10, lutego 1897. godz. 10, przed połud., odczytując porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godz. 1. min. 40. popołud.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Mieczysław Urbański w. r.

